

RIIGIKOHUS
PÕHISEADUSLIKKUSE
JÄRELEVALVE KOLLEEGIUM

Saue Vallavolikogu

28.03.2025 nr 5-24-33/16

PSJV nr 5-24-33

Kohtunõue

Täname Teid täiendava seisukoha esitamise eest. Palume Teil **17. aprilliks 2025** vastata lisaks alltoodud küsimustele.

1. Saue vald on enda [arengukavas 2024-2035](#) (vastu võetud 26.09.2024 volikogu istungil) prognoosinud järgmise kümnendi jooksul arendusprojektide tulemusena eluaseme lisandumist kuni 10000 elanikule. Tõdetakse, et valla elanike arvukuse osas on jätkuvalt kasvuruumi (lk 15). Palun selgitage, kuidas see haakub Saue valla taotluses esitatud väidetega, et kiire kasv on tegelikkuses vaid „miinusprojekt“ (taotluse lk 14). Milliseid õiguslikke/praktilisi võimalusi ning vastutust näeb Saue vald endal kiire kasvu ning sellest tingitud väljakutsete ohjamisel?
2. Saue valla taotluses on suurt rõhku pandud lastele osutatavate teenustega kaasnevatele kuludele. Saue vald on enda arengukavas arvestanud Harju maakonna arengustrateegias 2035+ välja toodud üldise trendiga, mille kohaselt väheneb lasteaiateenuste tarbijate hulk lähema 10 aasta jooksul vähemalt 10% (lk 22, 23). Rahvastikuregistri andmetel on laste arv olnud langustrendis ka viimasel kahel aastal. Olete väljendanud, et KOV-il peab olema valmisolek teenuste osutamiseks sõltumatult lühiajalistest rände- ja sünnitrendidest. Palume selgitada (võimalusel viidata), millised on ning millel põhinevad pikaajalised prognoosid, mis on aluseks Saue valla põhiseaduslike ülesannete täitmiseks vajalike investeeringute otsustele haridusvaldkonnas. Kas need erinevad olulisel määral lühiajalistest trendidest?
3. Palun selgitage, kuidas haakub taotluses esitatud vahendite ebapiisavuse väide Saue valla enda [eelarvestrateegias 2024-2029](#) (vastu võetud 26.09.2024 volikogu istungil) esitatud finantsprognoosidega. Eldame, et eelarvestrateegia koostamisel on Saue vald arvestanud 29.07.2024 vastu võetud TuMSi muudatustega (kuigi strateegia esimene lugemine toimus volikogus 30.05.2024). Eelarvestrateegiast nähtuvalt on konservatiivse tulude planeerimise korral nii põhitegevuse tulud kui ka põhitegevuse tuleml kasvutrendis (lk 2, tabel 3).
4. Olete väljendanud, et TuMS MS eelnõu seletuskirjas on Saue valla põhitegevuse tulemi prognoos teoreetiline ega vasta tegelikkusele (taotluse lk 12). Seletuskirjas on

kirjeldatud analüüsi metoodikat (lk 20). Palume konkreetselt selgitada, millises osas Saue vald ei nõustu seadusandja prognoosituga (ning Riigikogu rahanduskomisjoni ning regionaal- ja põllumajandusministri arvamuses esitatud prognoosarvutustega), mis puudutavad vaidlustatud sätete mõju Saue valla finantsvõimekusele (nt millised on puudused metoodikas).

5. Palume Saue valla hinnangut, milline tähendus tuleks TuMSi muudatuste põhiseaduspärasuse kontrollimisel omistada [omavalitsuste finantsolukorra indeksile \(seitsme finantsseisu mõjutava näitaja koondhindele\)](#), teenustasemetele ning finantsolukorra indeksi ja teenustasemete võrdlusele omavalitsusüksustega keskmiselt? Arvestades, et nii finantsolukorra indeks kui teenustasemed on seni kättesaadavad üksnes aastani 2023, palume Saue vallal konkreetselt välja tuua finantsolukorra indeksi ja teenustasemeid enim negatiivselt ning enim positiivselt mõjutanud muutujad ning nende mõju Saue eelarvele aastal 2024 võrreldes aastaga 2023. Eesmärk on mõista, kas Saue valla finantsolukorra indeks ja teenustasemed on võrreldes aastaga 2023 oluliselt halvenenud.
6. Palume täpsustada, kas Saue vald on oma taotluses esitatud arvutustes võtnud arvesse tulubaasi kompensatsiooni (TBK) selles suurus, nagu see on kirjas TuMS MS eelnõu seletuskirja tabelis 1 (lk 12)? Kas Saue hinnangul on tema vahendid PS § 154 lg 1 mõttes ebapiisavad ka kavandatud kompensatsiooni olemasolul (st kui tulubaasi kasv ei vähene enam kui 2% aastaks 2026, enam kui 2,5% aastaks 2027 ning enam kui 3% aastateks 2028 ja 2029, võrreldes stsenaariumiga, kui TuMSi muudatusi poleks kehtestatud)?

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Nõmm
Riigikohtu sekretär

Teadmiseks:

- *Vabariigi Valitsus*
- *Riigikogu*
- *Justiits- ja digiminister*
- *Õiguskantsler*
- *Regionaal- ja põllumajandusminister*
- *Eesti Linnade ja Valdade Liit*